

CONSILIUL NAȚIONAL AL AUDIOVIZUALULUI**ROMÂNIA**
BUCUREȘTIBd. Libertății nr. 14
Sector 5, CP 050706
CF 4266189**Autoritate publică**
autonomăTel.: +4 0213055356
Fax: +4 0213055354
cna@cna.ro
www.cna.ro

Decizia nr. 181/13.07.2021
privind sancționarea cu amendă de 150.000 lei a S.C. ANTENA TV GROUP S.A.
București, Bd. Ficusului nr. 44A, et. 4A, zona 2, sector 1
CUI RO 1599030
Fax: 021/ 203.02.45; 203.03.57; 208.74.97

- pentru postul de televiziune ANTENA 1
București, Bd. D. Pompeiu nr. 9-9A, Clădirea 16, sect. 2

Întrunit în ședință publică în ziua de 13.07.2021, Consiliul Național al Audiovizualului a analizat un număr de 17 sesizări (respectiv nr. 4742/24.05.2021, 4743/24.05.2021, 4749/25.05.2021, 4877/26.05.2021, 5005/31.05.2021, 4978/29.05.2021, 4981/29.05.2021, 4984/29.05.2021, 5003/30.05.2021, 4939/27.05.2021, 4958/28.05.2021, 4970/29.05.2021, 4973/29.05.2021, 4974/29.05.2021, 4975/29.05.2021, 4979/29.05.2021, 4982/29.05.2021) cu privire la ediția din 22.1.2020 a emisiunii *Acces direct*, precum și un număr de 112 sesizări (între care le menționăm, cu titlu exemplificativ, pe următoarele: R4347/18.05.2021; 4348/18.05.2021; R4372/18.05.2021; R4481/19.05.2021; R4573/20.05.2021; R4816/25.05.2021) cu privire la edițiile din 08 ianuarie și 17 mai 2021 ale emisiunii *Acces direct* difuzate de postul ANTENA 1.

Postul de televiziune ANTENA 1 aparține radiodifuzorului S.C. ANTENA TV GROUP S.A. (licența audiovizuală nr. S-TV 03.13/19.12.1995 și decizia de autorizare audiovizuală nr. 169.4-6/22.11.2016).

În urma analizării rapoartelor de monitorizare și a vizionării de înregistrări din emisiunile menționate, membrii Consiliului au constatat că radiodifuzorul S.C. ANTENA TV GROUP S.A. a încălcat prevederile articolelor 39 alin. (2), 42^A și 3 alin. (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale articolelor 64 alin. (1) lit. a) și 67 din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare (Codul audiovizualului).

Potrivit dispozițiilor din Legea audiovizualului:

Art. 39 (2) - Difuzarea în serviciile de televiziune și de radiodifuziune a programelor care pot afecta dezvoltarea fizică, mentală sau morală a minorilor se poate face numai dacă, prin alegerea intervalului orar de difuzare, prin codare sau ca efect al altor sisteme de acces condiționat, se asigură faptul că minorii din zona de transmisie, în situații normale, nu pot auzi sau vedea emisiunile respective.

Art. 42^A - Informarea victimelor violenței domestice asupra existenței numărului de telefon "Telverde destinat victimelor violenței domestice", în cazul serviciilor de televiziune, se realizează prin afișarea textului "În caz de urgență, apelați numărul

Telverde destinat victimelor violenței domestice" însoțit de o mențiune cu numărul de telefon Telverde, afișată static și lizibil pe toată durata programului.

Art. 3 (2) - Toți furnizorii de servicii media audiovizuale au obligația să asigure informarea obiectivă a publicului prin prezentarea corectă a faptelor și evenimentelor și să favorizeze libera formare a opiniilor.

Potrivit prevederilor din Codul audiovizualului:

Art. 64 (1) - În virtutea dreptului fundamental al publicului la informare, furnizorii de servicii media audiovizuale trebuie să respecte următoarele principii:

a) asigurarea unei distincții clare între fapte și opinii;

Art. 67 - În exercitarea dreptului lor de a-și exprima opinii sau puncte de vedere în legătură cu subiecte de interes public, prezentatorii și moderatorii trebuie să asigure o separare clară a opiniilor de fapte și nu trebuie să profite de apariția lor constantă în programe într-un mod care să contravină exigențelor de asigurare a imparțialității.

În urma analizării rapoartelor de monitorizare și a vizionării de înregistrări din cele trei ediții ale emisiunii *Acces direct* monitorizate, membrii Consiliului au constatat că acestea au fost difuzate cu încălcarea prevederilor din domeniul audiovizual referitoare la protecția minorilor în cadrul serviciilor de programe, precum și a celor privind informarea corectă a publicului.

Redăm din Sinteza constatărilor cuprinse în raportul de monitorizare referitor la ediția emisiunii Acces direct din 22.12.2020:

Postul **Antena 1** a difuzat în data de **22.12.2021**, **în intervalul 16:57-18:46**, cu marcaj **AP**, emisiunea **Acces direct** moderată de Mirela Vaida.

Asistentă: Cosmina Adam.

Înainte de emisiune s-au menționat:

* scris și verbal următoarele:

- *Genul programului: news magazine;*

- *Următorul program poate fi vizionat de copiii în vârstă de până la 12 ani numai cu acordul sau împreună cu părinții ori familia;*

- *Programul poate conține: scene cu un puternic impact emoțional.*

* scris: marcajul **AP**.

Cazul sesizat, cel al lui Ionuț Ursache care a plâns după copiii pe care soția i-a luat când l-a părăsit în urma violențelor domestice, a fost difuzat în intervalul 17:38-18:13.

Invitați pe perioada cazului sesizat:

- în platou: Mara Bănică, Sorin Ovidiu Bălan – jurnalist de investigații;

- prin Facebook: Ionuț Ursache;

- prin telefon: Alina Ursache.

Titluri pe durata cazului sesizat: **FUGĂ SECRETĂ? SOȚIA ȘI COPIII AU PLECAT DE ACASĂ? / LACRIMI AMARE! TATĂL ÎȘI AȘTEAPTĂ COPIII ACASĂ! / COPIII, ÎN PERICOL LĂNGĂ MAMĂ? ÎI SCOATE DIN ȚARĂ? / MESAJELE DE DRAGOSTE, DOVADA INFIDELITĂȚII FEMEII? / SINGUR ACASĂ! SOȚIA L-A PĂRĂSIT PENTRU AMANT? / (...)**

1. Manipularea publicului

Portretul celor doi soți.

El - un soț bun, un tată îndurerat, care plângea cu lacrimi de crocodil după copii.

Ea - o femeie de moravuri ușoare care a fugit cu alt bărbat în condiții suspecte.

Mirela Vaida: Ar fi fost părăsit de soție la scurt timp după ce ar fi aflat că femeia ar avea o relație extraconjugală. Un tânăr povestește că ar fi găsit în telefonul soției

Materialul cu o durată de aproximativ 4

minute 46 secunde, a fost filmat în camera copiilor, pe fond având o melodie dramatică.

Ionuț Ursache: *Soția mea a fugit de acasă și a luat și copiii. Mi-e frică doar să nu-i treacă granița sau să-i dea să mai facă trafic de organe.*

(...)

Voce din off: *Au trecut nouă zile de când Ionuț nu ar mai ști nimic despre soția lui și despre cei doi copii. Bărbatul își aduce aminte cu nostalgie de ziua în care cei dragi l-ar fi părăsit.*

Ionuț Ursache: (...) *Parcă a fost dat cu un spray. (...) Cum de au adormit părinții mei? Cu ce a dat în casă? Că mama și tata s-o trezit cu ochii roșii dimineață. Eu la ora 9, să trezesc părinții mei care ei se trezesc la ora 5 dimineață și își beau cafeaua? Când eu am intrat în cameră, m-am uitat, camera goală, pustiu. Am strigat: "Soție dragă, unde ești? Dragii mei copilași, unde sunteți?" Am leșinat aici, în casă.*

Voce din off: *Ionuț are inima zdrobită de durere, iar gândul îi stă numai la soție și cei doi copilași. De când aceștia au plecat de acasă, bărbatul caută răspunsuri la întrebările care îl macină.*

Ionuț Ursache: *Eu nu joc la aparate de jocuri de noroc, nu stau la băut prin crâșme, banii toți îi aduc în casă pentru copii, pentru familie. (...)*

(02.29/S2) **Voce din off:** *Tristețea și neputința se citesc în ochii tânărului tătic. Bărbatul este disperat și se gândește la ce este mai rău.*

Ionuț Ursache: *Eu zic că ei, copiii mei, sunt sechestrați.*

(...)

(02.53/S2) **Ionuț Ursache:** (...) *Am simțit că mă înșală pentru că mi-o spus și mi-o recunoscut. Fetița făcea lecțiile pe telefonul ei. Primea mesaje „Ce faci pui?” M-a luat fetița deoparte și mi-a spus „Tati, tati, eu nu pot să mai îmi fac lecțiile că m-am săturat să citesc mesaje de dragoste care le primește mami.” Am rămas încremenit. I-am pus telefonul în față în momentul ăla și s-o deblocat telefonul și am și văzut mesajul că era mesajul chiar pe telefon, în momentul ăla vorbea cu el. Că „Eu nu mă comport ca soțul tău, că dacă tu nu te înțelegi cu soțul tău, eu nu sunt ca el”. (...) Eu o consider pe ea vinovată.*

Reporteră: *Tu vrei să te mai împaci cu ea? O mai aștepți acasă?*

Ionuț Ursache: *Eu m-am străduit din răspuțeri, i-am spus vino acasă să ne împăcăm, să vorbim. I-am spus te iubesc. I-aș da o șansă.*

Pe fondul unor imagini cu bărbatul plângând, a fost făcut următorul comentariu din off:

mesaje de dragoste din partea unui alt bărbat. Furios i-ar fi cerut explicații, însă femeia ar fi preferat să plece de acasă și să-i ia cu ea și pe cei doi copii pe care îi au împreună.

Lacrimile-i curg șiroaie pe obrajii bărbatului de când cei mici nu mai sunt lângă el.

(...)

Ionuț Ursache: Îmi este foarte dor. Foarte tare vreau să vină acasă că nu (izbucnind în lacrimi) Mă doare sufletul. Nu mai pot. Luni este ziua lui (sonorul a fost oprit). Nu pot să-i cânt la mulți ani. El tot timpul îmi spunea să-i cânt mulți ani trăiască în fiecare zi. (...)

Și în studio au continuat acuzațiile:

Ionuț Ursache: Pentru că eu nu am crezut până în momentul... am spus că am mai lăsat de la mine până în momentul când a spus fetița de 8 ani, care știe foarte bine să citească, e în clasa a doua și când o venit lângă mine și mi-o spus „Tati, tati, eu nu mai pot sta pe telefonul lui mami, m-am săturat să citesc mesaje „Ce faci, pui?”, „Ce faci, iubi?” și-n momentul ăla atunci am reacționat așa și, cum să spun, să-i iau telefonul totuși să văd ce se întâmplă.

(...) Ionuț Ursache: Poate o fost păcăliți că pleacă într-o excursie. Poate le-o fi pus vreo batistă cu ceva la nas. (...)

Ionuț Ursache: Vă spun foarte sincer, jigniri între noi au fost. O fost și certuri, o fost... pentru că... în momentul când și ea încerca... mi-o spart o dată ochelarii, să spun. 50.35 Mi-o dat chiar tare în mine. Și o mai fost și din astea, dar n-o fost bătăi în care s-o bat, să, Doamne ferește, să ajungă pe la Poliție.

S5 (...) Ionuț Ursache: Ea avea o relație mai, nu știu cum, mai strânsă cu unul dintre șefii ei și când venea acasă îmi povestea „Uite am o șefă care este geloasă pe mine pentru că eu stau foarte mult de vorbă cu șeful cel mare și nu mai pot să știu de unde și până unde se ajunge.”

Ionuț Ursache: O dată ce n-o vrut să spună nimica, poate are vreo relație. Nu am spus că are sigur. Dar de ce-mi ascunde treaba asta?

2. Blamarea victimei

Alina a fost sunată de către producătorii emisiunii și supusă la interogatoriu în fața unei țări întregi. Mara Bănică și Sorin Ovidiu Bălan au numit-o "tupeistă", i-au spus "să nu o mai faci pe victima", în timp ce Mirela Vaida i-a cerut în repetate rânduri să îl lase pe soțul-agresor să își vadă copiii. Pe parcursul dialogului invitații au ignorat cu desăvârșire faptul că femeia e

(06.05/S4) Mirela Vaida: Dar spune-mi, te rog, Ionuț, ai lovit-o vreodată? Pentru că sunt convinsă că dacă aș asculta-o pe ea ar spune asta. De obicei așa se întâmplă. Femeile spun că n-ar fi plecat dacă n-ar fi fost agresate, lovite, înjurate, jignite. Spune-mi sincer, s-a întâmplat vreodată asta?

Mirela Vaida: (...) Crezi că ea are vreo legătură cu șeful? Vreo relație ascunsă?

Mirela Vaida: (...) Alina, uită-te în primul rând la ochii acestui tată. Poate că voi doi nu vă înțelegeți. Ce-o fi fost acolo, nu știm. Poate ai avut motivele tale, dar el este un tată, la cum spune, un tată extrem de dedicat și de iubitor și vrea să-și vadă copiii. Lasă-l măcar să-și vadă copiii

victimă a violenței domestice, ba mai mult, au tratat-o ca o infractoare.

Alina Ursache: (...) *Și știe foarte bine, sunt în țară copiii, nu i-a trecut niciun interlop granița.*

Alina Ursache: *Vă ascult.*

Alina Ursache: *Garantați dvs. că dacă îi vede nu mi-i ia? Legal știți că avem drepturi egale și eu îl știu de ce este în stare în 8 ani de relație.*

Alina Ursache: *Dorește doar să mi-i ia.*

Alina Ursache: *Doamnă, nu există fără niciun motiv. Mi se pare absurd ceea ce se afirmă ei. Am plecat de acasă în urma violențelor fizice, psihice, emoționale, de care doriți dvs., care mi-am dat seama de-a lungul timpului se reflectă și asupra copiilor și a educației pe care le-o dăm noi. Și în momentul în care ștergi lacrimile fetei, timp în care auzi umilințe de la soț și de la soacră, îți dai seama că stai din lașitate nu stai pentru copii. Așa m-am păcălit eu atâția ani, că stau pentru copii.*

Sorin Ovidiu Bălan: *E grozav raționamentul ăsta.*

Alina Ursache: (Se suprapune.) *Da.*

Alina Ursache: *Doamnă, dacă se întemeiază legal ceva sau are ceva la mână să vadă copiii, care îmi garantează că nu mi-i ia, eu îi permit.*

Mara Bănică: *Să mă scuzați, doamna Alina, acum dincolo de conflictele dintre dvs. și el, care intuiesc că au fost de v-au determinat să plecați și nu e de condamnat asta. Până la urmă decât să stai când nu ți-e bine, mai bine pleci.*

Alina Ursache: *Da.*

Mara Bănică: *Nu știu ce lege vă îngăduie*

până rezolvați voi situația dintre voi.

Mirela Vaida: *Dar n-am vorbit despre asta, Alina*

Mirela Vaida: *Nu te-am acuzat de nimic, nu știu cine ești, n-a spus nimeni că ai fugit cu interlopi din țară. (...) Acest tată nu are dreptul să-și vadă copiii în prag de Crăciun?*

Mirela Vaida: *Adică?*

Mirela Vaida: (...) *De ce ai plecat de acasă fără niciun motiv? Fără să anunți?*

Mirela Vaida: *Bun. Probabil că voi știți mai bine care este adevărul și nu am de unde să știu că tu nu spui adevărul.*

Mirela Vaida: *Dar eu vreau să te întreb așa. Până atunci, acest tată, nefiind decăzut din drepturi, nefiind stabilită custodia comună sau la tine sau domiciliul la tine...*

Mirela Vaida: *... are dreptul să își vadă copiii? Pentru copii, el a fost un tată bun?*

dvs. sau ce hârtie vă îngăduie dvs., cum spuneți, o hârtie la mână, citez, să plecați cu copiii sau să-l privați pe tată de ai vedea.

Alina Ursache: Este fapt penal faptul că am plecat de acasă cu copiii (se suprapune)?

Mara Bănică: Doamnă, poate fi abandon, poate fi și fapt penal.

Alina Ursache: Asta o să discut (se suprapune).

Mara Bănică: (...) Să știți că apreciez foarte mult femeile care au curaj și rup pisica în două, decât să stea chinuite. (...) Pentru că mie de omul ăsta, acumă dacă joacă teatru, treaba lui, că e Dumnezeu sus, dar pe noi, pe toți ne-a impresionat foarte tare. Și bradul filmat cu, iertați-mă, o motocicletă acolo, un scuter pentru copil și o păpușă...

Alina Ursache: Da, doamnă dragă, (se suprapune) vă întrerup (se suprapune).

Mara Bănică: Adică de ce n-ați accepta... Ascultați-mă să vă spun până la capăt. Mai am 11 secunde. De ce n-ați accepta să vă vedeți cu el și cu cei mici undeva în stradă să le dea cadourile? Măcar atât.

Alina Ursache: Lăsați-mă să vă explic.

Mara Bănică: Vă rog.

Alina Ursache: Inițial mi-a spus că acele cadouri le va aduce la mine la lucru să le dau eu copiilor, i-am zis ok, vorbești și video cu ei (se suprapune).

Mara Bănică: Dar el vrea să își vadă copiii!

Alina Ursache: Doamnă, a vorbit aseară video cu băiețelul, i-a spus la mulți ani și băiatul a văzut motoreta și (se suprapune).

Mara Bănică: Doamnă, dar în altă ordine de idei...

Alina Ursache: Doamnă, ascultați-mă puțin. (Se suprapune.)

Mara Bănică: Hai că văd că sunteți foarte încăpățânată. N-ați făcut copiii ăștia singură!

Alina Ursache: (Se suprapune.)

Mara Bănică: Ascultați-mă o secundă. (Ionuț Ursache plânge din nou și și-a acoperit ochii cu mâna.)

Alina Ursache: Da.

Mara Bănică: În ce mediul ați dus copiii? Că domnul înțeleg că lucrează la primărie, poate vorbi cu asistența socială, poate să vă dea la poliție că poate ați dus copiii ăștia în cine știți ce mediu.

Alina Ursache: (Se suprapune.)

Mara Bănică: Că deocamdată nu știți... Tatăl lor legal, care plânge ca... nu știu ce,... aici în direct...

Mirela Vaida: *Un copil.*

Mara Bănică: Ca un copil. Nu știe unde i-ați dus copiii.

Alina Ursache: Sunt în siguranță, doamnă (se suprapune).

Mara Bănică: Poate i-ați dus, doamnă, într-un mediu unde se face pornografie infantilă.

Alina Ursache: (Se suprapune.) Exagerați, doamnă, ...

Mara Bănică: Faptul că i-ați născut nu vă drept de viață și de moarte asupra lor!

Alina Ursache: ... în ce domeniu vă duceți. Sunt mamă, am plecat pentru siguranța lor și a mea.

Mara Bănică: Asta spuneți dumneavoastră, doamnă. Domnul spune că v-a prins cu amantul.

Alina Ursache: (Neinteligibil) doamnă să spună ce dorește. Eu în acest punct nu am ce (se suprapune)

Sorin Ovidiu Bălan: Doamna Alina!

Alina Ursache: Am spus că vorbesc doar cu doamna Mirela dacă dorește (se suprapune).

Sorin Ovidiu Bălan: Doamna Alina! Doamna Alina!

Mara Bănică: Extraordinar! Acum mai sunteți și cu... Ce să spun.

Alina Ursache: O seară bună, la revedere!

(05.06/S6) Se aude tonul de închis al telefonului.

(...) Sorin Ovidiu Bălan: Dar are tupeu barmanița.

Mara Bănică: Tupeu foarte mult! Tupeu foarte mult!

Sorin Ovidiu Bălan: Deci, voiam s-o întreb dacă ceea ce i-a arătat fetița pe telefon, lubi, pussy și așa mai departe, sunt adevărate sau nu. Dacă au fost cumva și alea niște presiuni exercitate de către soț.

Alina Ursache a revenit la telefon.

În urma declarațiilor de iubire ale soțului, aceasta i-a amintit de băta.

Ionuț Ursache a susținut că soția venea cu urmele de lovituri de la serviciu.

(02.59-03.43/S8) Cu mențiunea ATENȚIE, IMAGINI CARE VĂ POT AFECTA EMOȚIONAL!, în partea stângă a ecranului splitat au început să fie difuzate imagini în prim plan: cu o doamnă (un dreptunghi negru acoperindu-i ochii și nasul) având contuzii pe frunte, cu picioarele având două contuzii (stângul la genunchi pe partea externă, dreptul la tibie), cu genunchiul stâng cu două contuzii (una pe partea internă, alta puțin mai sus), cu umărul dezgolit având două contuzii (una pe braț aproape de umăr, alta pe piept aproape de claviculă), alte două contuzii pe partea din spate a piciorului:

<p>deasupra și în dreptul genunchiului. (03.48-04.25/S8), (08.11-08.41/S8) Cu mențiunea ATENȚIE, IMAGINI CARE VĂ POT AFECTA EMOȚIONAL!, au fost reluate imagini cu urmele de lovituri de pe corpul Alinei Ursache.</p> <p>Alina Ursache ar vrea ca jucăriile copiilor cumpărate de soț să-i fie aduse la serviciu.</p>	
<p>4. Încurajarea agresorului</p> <p>Mara Bănică: <i>Vreau să sfătuiesc pe domnul, următorul lucru. În primul rând să se întrezeze, să capete putere, să lase un pic lacrimile astea de domnișoară și să înțeleagă următorul lucru: doamna n-avea dreptul să-i ia copiii. (...)</i> (Se trece la selecția S7-2) <i>Faceți rost de un avocat și vă rog intențați-i proces, plângere pentru părăsire de domiciliu și al doilea, o ordonanță președințială care să stabilească domiciliul copiilor. Că dacă doamna s-a dus teleleica așa, foaie verde, pe la vreun bărbat care cine știe în ce condiții stă, să știți că instanța vi-i dă temporar dumneavoastră. Deci, puneți mâna și acționați legal, mai ales că înțeleg că sunteți polițist local.</i></p> <p>Sorin Ovidiu Bălan: <i>Pot să vă dau și eu un sfat dacă îmi permiteți? Știți unde lucrează doamna, da? (...) Când pleacă de la servici, ea se duce în locul unde are și copiii. Loc în care vă duceți și dumneavoastră după ea și vă luați copiii.</i></p>	

Redăm din Sinteza constatărilor cuprinse în raportul de monitorizare referitor la ediția emisiunii Acces direct din 08.01.2021:

Postul de televiziune **Antena 1** a difuzat în direct, în data de **08.01.2021**, în intervalul orar 16:56-18:57, o ediție a emisiunii **Acces direct**, moderată de Mirela Vaida. Genul programului: **news magazine**, cu semn de avertizare **AP: Următorul program poate fi vizionat de copiii în vârstă de până la 12 ani numai cu acordul sau împreună cu părinții ori familia. Programul poate conține: scene cu un puternic impact emoțional.**

Invitați:

- În a doua parte a ediției: în studio: Mara Bănică (jurnalistă); Sorin Ovidiu Bălan (jurnalist); Ramona Stricatu; Irinel Ciobanu.

Titluri afișate pe ecran pe parcursul ediției, de exemplu: **RAMONA ȘI IRINEL, DRAGOSTE CU NĂBĂDĂII!**; **RAMONA, PRIZONIERĂ ÎN CASA IUBITULUI IRINEL?;** **RAMONA, AMENINȚATĂ CU MOARTEA DE IRINEL?;** **RAMONA ȘI IRINEL, SCHIMB DE REPLICI SPUMOASE!;** **RAMONA ȘI IRINEL, ACUZAȚII ȘI DEZVĂLUIRI ȘOCANTE;** **MOMENTUL ADEVĂRULUI! CINE A CĂLCAT STRÂMB?;** **ADEVĂRUL ZDROBITOR DESPRE RELAȚIA IUBIȚILOR!?**

În a doua parte a ediției, în intervalul orar 17:45 – 18:30, s-a discutat despre motivele neînțelegerilor din relația de cuplu dintre Irinel Ciobanu și Ramona Stricatu, precum și violența fizică și verbală, amenințările la care femeie susține că a fost supusă de către concubin.

În cadrul ediției, a fost difuzat un material video înregistrat, în care au fost difuzate declarațiile lui Irinel și ale Ramonei, privind motivele neînțelegerilor din relație, precum și agresiunile, amenințările la care femeie susține că a fost supusă de către Irinel, de exemplu:

Ramona: *Nu îmi plăcea comportamentul lui și nu-mi plăcea nimic.*

Reporter: *Se comporta urât cu tine?*

Ramona: *Da.*

Irinel: *Așa crede ea.*

Ramona: *E dur să stai cu el în casă ca cu un străin. E urâcios, e răutăcios, e... Deci, nici nu...*

Reporter: *A fost agresiv vreodată fizic?*

Ramona: *De zeci de mii de ori.*

Reporter: *Te-a bătut?*

Ramona: *Rău.*

Reporter: *De ce l-ai iertat după acele agresiuni?*

Ramona: *Forțată.*

Reporter: *Forțată de el?*

Ramona: *Forțată de el.*

Reporter: *Ce îți spunea?*

Ramona: *Dacă nu mă întorc acasă, moartea mea mi se trage din mâna lui. Mi-a spart capul. Am intrat în spital și m-am dus la ai mei. A venit după mine acolo și eram singură la ai mei, că erau plecați și mi-a spus că dacă nu mă întorc acasă, el oricum știe că viața lui nu mai are niciun rost și nu vrea să-și mai refacă viața, dar el intră în pușcărie și pe mine mă bagă în pământ.*

După difuzarea materialului, moderatoarea și invitații au avut următorul dialog:

Mirela Vaida: *Ați văzut cele două personaje?*

Mara Bănică: *Super personaje.*

Mirela Vaida: *Sunt superbe?*

Mara Bănică: *Mie mi-au plăcut foarte mult.*

Mirela Vaida: *Ee, gândiți-vă că ei, deși spun că se iubesc, ei nu pot fi fericiți niciodată fiindcă întotdeauna viața lor se duce numai așa.*

Mara Bănică: *Cred că așa se iubesc.*

Mirela Vaida: *Hai să vedem!*

Sorin Ovidiu Bălan: *Așa e iubirea.*

Mirela Vaida: *Păi și asta e iubire? Liniște când mai ai?*

Sorin Ovidiu Bălan: *Este o variantă de iubire. Aia cu liniștea atunci nu mai e iubire.*

Pe parcursul ediției, Irinel și Ramona au făcut declarații referitoare la motivele neînțelegerilor din relație, Ramona afirmând, în repetate rânduri, că a fost supusă la violență verbală și fizică, dar și amenințări din partea partenerului, Irinel.

Mirela Vaida: *Cum s-a manifestat gelozia lui? Ce făcea?*

Ramona: *De la bun început, nu aveam, nu am voie, de fapt, să ies, să stau de vorbă cu absolut nimeni, nici că e femeie, nici că e bărbat.*

Mirela Vaida: *Păi, și ce faci toată ziua?*

Ramona: *Nu am voie să întreb pe nimeni de vorbă, dacă trec pe lângă cineva, tre să las capul în jos și să întorc capul așa. La telefon, de trei ani de zile, nu am avut niciodată credit pe telefon, pentru că asta a fost interzis, logic.*

Mirela Vaida: *Să nu poți suna pe nimeni?*

Ramona: *Da.*

Ramona: *Deci, m-a scos de la serviciu, mi-a spus: ție nu îți trebuie serviciu, stai acasă că de aia sunt bărbat.*

Mara Bănică: *Auziți, doamnă, dar v-a lovit vreodată domnul Irinel? Domnul Irinel, ați lovit-o vreodată?*

Sorin Ovidiu Bălan: *Sigur da, după cum s-a uitat doamna la el, da.*

Irinel: *Da, că a fost...*

Ramona: *Păi, nu, l-am lăsat să răspundă el, ca să nu...*

Irinel: *Nu zic că nu, dar nu am dat în ea, de exemplu, să dau, gata, uite eu acum vreau să o bat că... Dau din discuții și cuvinte jignitoare și urâte.*

Mara Bănică: *Dar ați bătut-o pentru, adică ați lovit-o pentru că ați putut? Că așa la cuvinte urâte și discuții jignitoare, dacă ea avea putere mai mare decât dumneavoastră, vă lovea ea.*

Irinel: *Na, ce să zic? Și mie îmi pare rău, dar din cauza, pentru că, i-am zis mereu: măi, Ramona, zic, nu e bine cuvintele astea că zic, na, sunt și eu bărbat și cred că, adică, nu ai luat din asta de pe stradă, adică, să ne considerăm că suntem niște oameni fără minte, fără cap. Trebuie să îți dai și tu seama ce vorbești, trebuie să te gândești că e urât să-ți adresez și eu cuvintele astea ție și tu aceste...*

Mirela Vaida: *Bun, deci e o dragoste cu năbădăi, că nu înțeleg.*

Ramona: *Nu am apucat să, că am vrut să-i fac, să-l înregistrez, să vi-l aduc, să vedeți comportamentul, că atunci chiar aveam dovada care nu mai putea să mai... Dar nu am putut că era prea agresiv și dacă mă vedea cu telefonul în mână, mi-l lua și mi-l spârgea.*

Irinel: *Nu e așa.*

Mara Bănică: *Așa agresiv? Că, repet, pare un om foarte blând.*

Mirela Vaida: *Pari mielușel așa, Irinel. Și numele te recomandă, la fel.*

Ramona: *Păi, mielușel.*

Irinel: *Nu, deci așa sunt. Nu sunt mielușel, nu fac pe blândul, nu fac pe nimic. Deci, asta sunt în fața lui Dumnezeu, nu vă mint cu nimic.*

Mirela Vaida: *Bun, dar ai lovit-o vreodată?*

Irinel: *Da, din gelozie. Recunosc.*

Mirela Vaida: (...) *Stai un pic! Dar de ce ai lovit-o, Irinel? Cum adică?*

(...) Ramona: *Păi, i-am spus că vreau să plec. l-am spus, dacă tot nu ne înțelegem noi amândoi și ție nu îți convine de mine că eu sunt... Mă face în ultimul hal, nici nu pot să spun cuvintele ce mi le zice, nu le-am auzit în viața mea, de când sunt eu n-am auzit nici la lumea străină cuvintele urâte ce le-a spus el mie. Și i-am spus, dacă tot nu ne înțelegem și nu îți convine de mine, vreau să ne despărțim și fiecare pe drumul lui. Și el atuncea, atâta a fost!*

Mirela Vaida: *Te-a lovit.*

În ultima parte a discuției, moderatoarea a adresat, pe rând, Ramonei și lui Irinel, întrebările testului poligraf, la care aceștia au răspuns. Pe ecran splitat, pe fondul unei fotografii cu Ramona, respectiv cu Irinel, au fost titrate, succesiv, întrebările testului poligraf și rezultatul fiecărei întrebări adresate (text încadrat într-un chenar, de culoare roșie): „**AI MINȚIT**” sau „**AI SPUS ADEVĂRUL**”.

Mara Bănică: *Detectorul spune că în acest moment sunteți în cap, fiartă, terminată, cu dragoste la drum de seară, la „Acces direct”, în Piața Chibrit, pentru domnul Irinel.*

Mirela Vaida: *A doua întrebare: „Ai bătut-o mai mult de o dată...” Dar de ce? O dată nu se pune sau de ce? „Ai bătut-o mai mult de o dată pe iubita ta, Ramona?”*

Irinel: *Da, am spus adevărul.*

Mirela Vaida: *Adevărul testului poligraf este:*

Voce din off: *Ai spus adevărul.*

Mirela Vaida: *Deci, ea nu te înșală, nu aduce bărbați, tu o bați, ascunzi banii, Irinel. Trei. Vai, ia de aici întrebare! „Ai amenințat-o cu moartea pe iubita ta, Ramona, dacă se desparte de tine?”*

Irinel: *Vreau... Da. Și după aceea...*

Mirela Vaida: *Nu, nu, nu. Da sau nu? Da?*

Irinel: *Da.*

Mirela Vaida: *Testul spune:*

Voce din off: *Ai spus adevărul.*

Mirela Vaida: *Păi, măi Irinel...*

Mara Bănică: Ori ești blând ori te faci?

Mirela Vaida: Ori ești blând ori te faci?

Ramona: A fost în favoarea mea toate întrebările?

Sorin Ovidiu Bălan: Asta nu e decât o dovadă că o iubeste.

Mirela Vaida: De ce ai amenințat-o cu moartea?

Irinel: Nu, i-am zis așa, că vreau să fac și detectorul ăsta.

Mara Bănică: Alt detector!?

Irinel: Mă, Ramona, dacă tu nu mergi acolo așa la detectorul de minciuni (neinteligibil) Eu nu te las, eu nu te las în pace, poți să fii măritată și nemăritată.

Ramona: Dacă eu nu vin aicea, mi se trage din mâna mea, din mâna lui și mie și la copilul meu.

Mirela Vaida: Nu îți dai seama ce spui?

Mara Bănică: Băi, i-a amenințat și copilul, auzi.

Mirela Vaida: Te-a amenințat cu moartea pe tine, pe ea și pe copilul ei?

Irinel: Nu, ea a zis așa.

Mirela Vaida: Păi, ea zice că da.

Irinel: Zice: n-ai ce să îmi faci tu mie că nu mă omori. Dar am zis și eu așa ca orice persoană cum a zis și ea.

Mara Bănică: Dar cum, domnule, ca orice persoană?

Mirela Vaida: Păi, da, dar amenințarea e infracțiune, ea dacă face plângere penală, tu faci pușcărie.

Mara Bănică: Cum să ameninți un om cu moartea și cum să-i ameninți copilul cu moartea? Păi, te gândești un pic aici, ai și dumneata un copil, ce simte o mamă când aude? Păi, eu mă mir că mai stai lângă el, pe cuvântul meu. Eu mă mir, să-ți amenințe copilul tau și tu (neinteligibil)

Sorin Ovidiu Bălan: Au fost doar niște vorbe, doar nu a sărit cu coasa!

Ramona: Pentru asta am stat. Am zis dacă plec, să plec frumos și să ne despărțim frumos, adică să nu mai fiu amenințată de el.

Sorin Ovidiu Bălan: la-ți, mă, nevasta de mână și du-te acasă cu ea.

Irinel: Da.

Ramona: Dacă mai vreau eu.

Mirela Vaida: Nu, Sorine, nu suntem de acord, nu te supăra. Nu merge așa. Păi, nu treci cu vederea așa niște amenințări.

Sorin Ovidiu Bălan: Voi sunteți nașii?

Mirela Vaida: Dar tu cine ești?

Sorin Ovidiu Bălan: Eu sunt...

Mirela Vaida: Adică, de ce îl încurajezi, de ce o încurajezi să stea într-o viață din asta?

Mara Bănică: Măi, Mirela, iartă-mă. Un om mai în vârstă nu înțelege întotdeauna despre ce e vorba. (râde)

Mirela Vaida: Măi, Sorin, nu te supăra, dacă femeia este nefericită și el o amenință cu moartea și ea i-a arătat...

Sorin Ovidiu Bălan: Ea a fost nefericită pentru că omul o bănuia de niște lucruri și acum s-a convins că nu sunt adevărate. Despre asta este vorba.

Redăm din Sinteza constatărilor cuprinse în raportul de monitorizare referitor la ediția emisiunii Acces direct din 17.05.2021:

Postul de televiziune Antena 1 a difuzat în direct, în data de 17.05.2021, în intervalul orar 16:56-18:57, o ediție a emisiunii *Acces direct*, moderată de Mirela Vaida. Genul programului: *news magazine*, cu semn de avertizare AP: *Următorul program poate fi vizionat de copiii în vârstă de până la 12 ani numai cu acordul sau împreună cu părinții ori familia. Programul poate conține: scene cu un puternic impact emoțional.*

Invitați:

- în prima parte a ediției: în studio: Aurel Moldovan (avocat); Ioana Tănase (psiholog). Prin legătură video directă, au intervenit Radu Rotaru (reporter); Adrian (tatăl adolescentului ucis); Paul Bentoiu (iubitul Ramonei); Roxana (cumnata Ramonei).

Titluri afișate pe ecran pe parcursul ediției, de exemplu: **CRIMINALUL DIN ARGEȘ A FOST LĂSAT LIBER SĂ UCIDĂ!;; DETALII ȘOC DESPRE CRIMA CARE A ÎNGROZIT ROMÂNIA; RAMONA A CERUT AJUTOR! POLIȚIA I-A DAT CU FLIT?!; CRIMĂ ȘOC! POLIȚIȘTII AU STAT CU MÂINILE ÎN SÂN?**

În prima parte a ediției, s-a discutat despre dubla crimă din județul Argeș, unde un bărbat (Irinel Ciobanu) și-a ucis fosta concubină (Ramona Stricatu) și pe fiul acesteia. La începutul dezbaterii subiectului, moderatoarea a făcut următoarele afirmații, de exemplu:

Mirela Vaida: Femeia a făcut nenumărate plângeri la Poliția din Argeș, s-a sunat de nu știu câte ori la 112. Nimeni nu a făcut nimic. Procurorii nu au făcut nimic, Poliția nu a făcut nimic, statul român i-a lăsat să moară.

Mirela Vaida: Astea sunt mizeriile pe care statul român le menține și cred că statul român este direct participant la aceste crime și cred că statul român este la fel de infractor ca și criminalul care a luat viața acestor doi oameni nevinovați.

Pe parcursul ediției, s-au făcut următoarele declarații privind plângerile pe care Ramona le-a făcut la Poliție împotriva lui Irinel și reacția autorităților, de exemplu:

Voce din off: (...) strigătele disperării Ramonei au fost, efectiv, ignorate și batjocorite de cei care ar fi trebuit să-i dea o mână de ajutor. Nimeni nu a făcut nimic luni de zile, deși moartea sa a fost strigată la televizor, deși a implorat ajutorul Poliției, a trebuit să moară doi oameni nevinovați ca Poliția să reacționeze.

Paul Bentoiu (iubitul Ramonei): Când o suna: băi, femeie, tu ești în curte, ești proastă? Foarte, foarte multe. De ce? Ce vrei să-i fac? I-am făcut plângere penală, i-am făcut dosar, i-am făcut alea, ce vrei să îți mai fac? Ia nu mă mai suna!

Radu Rotaru (reporter): Acesta era răspunsul agentului de poliție.

Mirela Vaida: Și întreb, bă, Poliție, m-a amenințat cu moartea, vreți să și mor? Păi, mie mi se pare că statul spune: da! Ce? În plus sau un minus un om, mare lucru!

Radu Rotaru (reporter): (...) Crezi că dacă autoritățile și-ar fi făcut treaba, s-ar mai fi ajuns aici?

Roxana (cumnata Ramonei): Eu cred că dacă și-ar fi făcut treaba autoritățile, nu se mai ajungea aici și la ce s-a ajuns, să fie și un copil omorât și rog autoritățile care văd cazuri, de anumite feluri, să ia în considerare pentru că așa se ajunge la fel și fel de crime și omoruri.

Mirela Vaida: (...) Eu înțeleg că s-au depus foarte multe plângeri, pe multe dintre ele le retrăgea tot de frica lui. Eu aș vrea să vorbim un pic, ce am putea schimba, până la urmă, la nivel de lege în țara asta.

Mirela Vaida: (...) În situația asta, statul este autorul moral al acestor crime, pentru că statul are pârghiile legale să facă ceva și nu face.

În ultima parte a dezbaterii subiectului, s-au difuzat declarațiile înregistrate (prin telefon) ale prim-procurorului Parchetului de pe lângă Tribunalul Argeș:

Marius Ștefan (prim-procuror), prin telefon: În luna februarie a anului 2021, la Parchetul de pe lângă Judecătoria Câmpulung a fost înregistrată o plângere a persoanei vătămate cu privire la săvârșirea infracțiunii de amenințare. În cadrul dosarului penal, după înregistrarea plângerii penale, au fost citate, în vederea audierii, atât persoana

vătămată, cât și persoana acuzată. În fața organelor de Poliție, persoana vătămată a precizat că nu dorește să dea declarații la acel moment, întrucât intenționează să se înțeleagă cu fostul concubin. De asemenea, fiind întrebată dacă poate propune persoane care să confirme cele susținute, menționate în plângere sau dacă are alte probe, a spus că nu deține astfel de probe.

Mirela Vaida: (...) Legat de aceste retrageri ale plângerilor de către victimă. N-ar trebui, poate, să nu mai fie luate în considerare, tocmai pentru că ele se fac la presiunea agresorului, care spune: dacă nu îți retragi plângerea, te omor și pe tine și pe copilul tău. Păi, tu, mamă, ce faci? Normal că te duci de ochii lui și retragi plângerea.

Analizând cele trei emisiuni monitorizate, membrii Consiliului au constatat că acestea au tratat subiectul violenței domestice într-o manieră de natură să prejudicieze, pe de o parte, dezvoltarea mentală și morală a publicului minor (programele fiind difuzate în intervalul orar 17.00-19.00), interval accesibil publicului minor), iar pe de altă parte informarea corectă a publicului.

În scopul asigurării protecției minorilor, legiuitorul a instituit norme cu privire la difuzarea programelor care pot afecta dezvoltarea fizică, mentală sau morală a acestora, iar în acest sens, prevederile art. 39 alin. (2) din Legea audiovizualului reglementează protecția copiilor ce se realizează, în principal, fie prin interdicția de a difuza programe sau subiecte care pot afecta grav dezvoltarea fizică, mentală și morală a copiilor, fie prin programarea acestora în intervale orare la care copiii nu au acces audio sau video la programele respective.

Or, așa cum reiese din rapoartele de monitorizare, emisiunea *Acces direct* este difuzată cu marcaj AP (acord parental), în intervalul orar 17.00 - 19.00, interval care permite accesul neîngrădit al publicului minor cu vârstă de peste 12 ani la programele audiovizuale, iar al celui sub 12 ani vizionarea cu acordul părinților sau împreună cu familia. Pe cale de consecință, teza a doua a art. 39 alin. (2) nu a fost respectată, în sensul că radiodifuzorul nu a programat dezbaterea unui subiect de această natură într-un program audiovizual difuzat într-un interval orar la care copiii să nu aibă acces audio sau video.

Astfel, în ediția din 22 decembrie 2020 a emisiunii *Acces direct* a fost prezentat un caz de violență domestică, în care, deși femeia era victimă a violenței soțului (aspect dovedit cu fotografiile în care se puteau vedea contuzii pe frunte, cu picioarele având două contuzii (stângul la genunchi pe partea externă, dreptul la tibie), cu genunchiul stâng cu două contuzii (una pe partea internă, alta puțin mai sus), cu umărul dezgolit având două contuzii (una pe braț aproape de umăr, alta pe piept aproape de claviculă), alte două contuzii pe partea din spate a piciorului: deasupra și în dreptul genunchiului), totuși situația ei a fost tratată cu scepticism.

De altfel, mesajul transmis în emisiune a fost acela că femeia agresată ar fi vinovată și nicidecum victimă a comportamentului violent al soțului, cu privire la care moderatoarea și invitații emisiunii au manifestat o atitudine de compasiune.

Mai mult, prin atitudinea adoptată, aceștia au acuzat-o de fapte grave pe femeia agresată, în relația cu copiii ei, afirmându-se:

Mara Bănică: **Ca un copil. Nu știe unde i-ați dus copiii.**

Alina Ursache: **Sunt în siguranță, doamnă (se suprapune).**

Mara Bănică: **Poate i-ați dus, doamnă, într-un mediu unde se face pornografie infantilă.**

Alina Ursache: **(Se suprapune.) Exagerați, doamnă, ...**

Mara Bănică: **Faptul că i-ați născut nu vă drept de viață și de moarte asupra**

lor!

Alina Ursache: ... **în ce domeniu vă duceți. Sunt mamă, am plecat pentru siguranța lor și a mea.**

Consiliul consideră că atitudinea manifestată de către cei prezenți în studioul emisiunii față de femeia victimă a violenței domestice a fost una care ridică și problema egalității de șanse între femei și bărbați, în condițiile în care, în contextul dezbaterilor, femeia a fost prezentată ca fiind vinovată de separarea de soț, în pofida punctului de vedere argumentat exprimat de aceasta și susținut de fotografiile cu urmele agresiunilor suferite din partea soțului.

Membrii Consiliului au considerat ca fiind grav faptul că modul în care radiodifuzorul a dezbătut problema violenței domestice a fost de natură să ducă o astfel de problemă în derizoriu, urmărindu-se senzaționalul situației și nu gravitatea ei, abordare de natură să afecteze corecta percepție a minorului asupra acestui subiect delicat, considerat încă tabu, într-o societate în care victima este în continuare vinovată pentru ceea ce i se întâmplă și obligată să se refugieze de frica agresorului, deși, în astfel de situații, agresorul ar trebui îndepărtat din mediul familial.

Cu privire la ediția din 8 ianuarie 2021 a emisiunii *Acces direct*, membrii Consiliului au constatat că a fost prezentat un caz grav de violență domestică; pe parcursul emisiunii s-a discutat despre motivele neînțelegerilor din relația de cuplu dintre Irinel Ciobanu și Ramona Stricatu, precum și despre violența fizică și verbală, amenințările la care femeia susținea că a fost supusă de către concubin.

Deși femeia agresată a povestit viața de coșmar pe care o trăia alături de concubinul său, emisiunea s-a derulat într-o notă de divertisment, cu titluri precum: **RAMONA ȘI IRINEL, DRAGOSTE CU NĂBĂDĂ!**

Mai mult, în emisiune a fost prezentat un reportaj cu un interviu luat celor doi protagoniști, în care femeia a făcut afirmații de o gravitate extremă, respectiv:

Reporter: A fost agresiv vreodată fizic?

Ramona: De zeci de mii de ori.

Reporter: Te-a bătut?

Ramona: Rău.

Reporter: De ce l-ai iertat după acele agresiuni?

Ramona: Forțată.

Reporter: Forțată de el?

Ramona: Forțată de el.

Reporter: Ce îți spunea?

Ramona: Dacă nu mă întorc acasă, moartea mea mi se trage din mâna lui. Mi-a spart capul. Am intrat în spital și m-am dus la ai mei. A venit după mine acolo și eram singură la ai mei, că erau plecați și mi-a spus că dacă nu mă întorc acasă, el oricum știe că viața lui nu mai are niciun rost și nu vrea să-și mai refacă viața, dar el intră în pușcărie și pe mine mă bağă în pământ.

După difuzarea acestui reportaj, în studioul emisiunii, moderatoarea și jurnaliștii Mara Bănică și Sorin Ovidiu Vântu poartă un dialog ce pare că are legătură cu un film artistic vizionat și nicidecum cu un caz real de viață, dominat de violență conjugală extremă, mergând până la amenințarea cu moartea - redăm din raportul de monitorizare:

Mirela Vaida: **Ați văzut cele două personaje?**

Mara Bănică: **Super personaje.**

Mirela Vaida: *Sunt superbe?*

Mara Bănică: *Mie mi-au plăcut foarte mult.*

Mirela Vaida: ***Ee, gândiți-vă că ei, deși spun că se iubesc, ei nu pot fi fericiți niciodată fiindcă întotdeauna viața lor se duce numai așa.***

Mara Bănică: ***Cred că așa se iubesc.***

Mirela Vaida: *Hai să vedem!*

Sorin Ovidiu Bălan: ***Așa e iubirea.***

Mirela Vaida: ***Păi și asta e iubire? Liniște când mai ai?***

Sorin Ovidiu Bălan: ***Este o variantă de iubire. Aia cu liniștea atunci nu mai e iubire.***

Membrii Consiliului au constatat că, și în această ediție a emisiunii, modul în care a fost abordată problema violenței conjugale a fost de natură să prejudicieze publicul minor, prin banalizarea violenței, privită cu amuzament și indiferență, emisiunea fiind difuzată într-un interval orar accesibil minorilor (17.00-19.00), încălcându-se prevederile art. 39 alin. (2) din Legea audiovizualului.

Consiliul a avut în vedere faptul că a fost prejudiciată dezvoltarea mentală și morală a minorilor, întrucât aceștia nu au capacitatea deplină a unei reprezentări corecte a faptelor, având curiozitatea sau tendința de a imita cu ușurință comportamentul și acțiunile adulților. Consiliul a apreciat că programele audiovizuale difuzate de radiodifuzor, reflectate în rapoartele de monitorizare, cu privire la care au fost primite peste 125 de reclamații, au fost de natură să afecteze minorii, întrucât un astfel de conținut nu poate constitui un reper moral în educarea și dezvoltarea minorului, principiile moralei reprezentând unul dintre factorii importanți în educare și în adaptare la cerințele și relațiile sociale din comunitate.

Încălcarea art. 39 alin. (2) din Legea audiovizualului a fost constatată de Consiliu și în ediția din 17 mai 2021 a emisiunii *Acces direct*, ediție în care, în prima parte, s-a discutat despre dubla crimă din județul Argeș, unde un bărbat (Irinel Ciobanu) și-a ucis fosta concubină (Ramona Stricatu) și pe fiul acesteia (relația dintre Irinel Ciobanu și Ramona Stricatu a constituit subiect al ediției din 8 ianuarie 2021 a emisiunii).

Difuzarea informației referitoare la dubla crimă și dezbateră subiectului în intervalul orar 17.00-19.00, accesibil minorilor, a fost de natură să afecteze emoțional această categorie de public.

Membrii Consiliului apreciază că radiodifuzorul are obligația legală de a asigura o protecție reală a publicului minor în orice program audiovizual, iar difuzarea emisiunilor cu conținut precum cel analizat, trebuie făcută cu responsabilitate, pentru ca aceștia să nu fie expuși unor riscuri psihice și/sau morale, întrucât nu au suficient discernământ și cunoștințe pentru a considera că un astfel de comportament violent să reprezinte un model firesc de viață.

Respectarea principiului superior al copilului prevăzut în legislația audiovizuală trebuie să primeze în orice program audiovizual.

Având în vedere nevoia de protecție și de îngrijire specială a copiilor, generată de lipsa acestora de maturitate fizică și intelectuală, Consiliul, în calitate de garant al interesului public, consideră că nerespectarea de către radiodifuzor a prevederilor legale în materia protecției copiilor este de natură să afecteze dezvoltarea fizică, mentală și morală a acestora.

- În afară de nerespectarea prevederilor legale în materia protecției copiilor în cadrul serviciilor de programe, membrii Consiliului au constatat și încălcarea, în cele

trei ediții ale emisiunii *Acces direct* monitorizate, a prevederilor art. 42⁴ din Legea audiovizualului, potrivit cărora: "*Informarea victimelor violenței domestice asupra existenței numărului de telefon "Tolverde destinat victimelor violenței domestice", în cazul serviciilor de televiziune, se realizează prin afișarea textului "În caz de urgență, apelați numărul Tolverde destinat victimelor violenței domestice" însoțit de o mențiune cu numărul de telefon Tolverde, afișată static și lizibil pe toată durata programului."*

Prin instituirea acestei norme, legiuitorul a avut în vedere asigurarea unei informări corecte a publicului în legătură cu posibilitatea accesării unui număr de telefon destinat persoanelor ce au fost sau pot fi potențiale victime ale violenței domestice.

În contextul în care, în emisiuni, au fost dezbătute cazuri de violență domestică, membrii Consiliului consideră că radiodifuzorul avea obligația de a informa publicul telespectator cu privire la existența numărului de telefon "Tolverde destinat victimelor violenței domestice" prin modalitatea prevăzută de articolul de lege citat, respectiv prin afișarea textului "*În caz de urgență, apelați numărul Tolverde destinat victimelor violenței domestice*" însoțit de o mențiune cu numărul de telefon Tolverde, afișată static și lizibil pe toată durata programului.

- Membrii Consiliului au constatat că cele trei ediții ale emisiunii *Acces direct* monitorizate au fost difuzate și cu nerespectarea dreptului la informare corectă a publicului, fiind încălcate prevederile art. 3 alin. (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale articolelor 64 alin. (1) lit. a) și 67 din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare (Codul audiovizualului).

Astfel, emisiunile s-au desfășurat cu încălcarea dispozițiilor art. 67 din Codul audiovizualului, potrivit cărora, în exercitarea dreptului lor de a-și exprima opinii sau puncte de vedere în legătură cu subiecte de interes public, prezentatorii și moderatorii trebuie să asigure o separare clară a opiniilor de fapte și nu trebuie să profite de apariția lor constantă în programe într-un mod care să contravină exigențelor de asigurare a imparțialității.

La emiterea acestei dispoziții, Consiliul a avut în vedere premisa potrivit căreia moderatorul ori prezentatorul unei emisiuni trebuie să fie un arbitru neutru, obiectiv și imparțial în cadrul unei dezbateri, capabil să asigure desfășurarea acesteia cu respectarea cadrului legal aplicabil radiodifuzorului, respectiv a obligațiilor acestuia de a asigura, așa cum prevede Legea audiovizualului la art. 3 alin. (2), informarea corectă și obiectivă a publicului.

Membrii Consiliului au apreciat că, din conținutul rapoartelor de monitorizare analizate, rezultă, pe de o parte, că moderatoarea emisiunii nu a asigurat o separare clară a opiniilor de fapte, întrucât, exprimarea unei opinii presupune o argumentare a acesteia, în timp ce faptele trebuie dovedite, iar, pe de altă parte, că modul în care a înțeles să aducă la cunoștința publicului opiniile ori punctele sale de vedere cu privire la subiectele abordate în emisiuni a fost unul lipsit de imparțialitatea și echilibrul impuse de normă.

Pe parcursul ediției din 17.05.2021, moderatoarea a făcut o serie de afirmații precum: Mirela Vaida: ***Astea sunt mizeriile pe care statul român le menține și cred că statul român este direct participant la aceste crime și cred că statul român este la fel de infractor ca și criminalul care a luat viața acestor doi oameni nevinovați.***

Mirela Vaida: (...) În situația asta, statul este autorul moral al acestor crime, pentru că statul are pârghiile legale să facă ceva și nu face.

În ultima parte a dezbaterii subiectului, s-au difuzat declarațiile înregistrate (prin telefon) ale prim-procurorului Parchetului de pe lângă Tribunalul Argeș:

Marius Ștefan (prim-procuror), prin telefon: În luna februarie a anului 2021, la Parchetul de pe lângă Judecătoria Câmpulung a fost înregistrată o plângere a persoanei vătămate cu privire la săvârșirea infracțiunii de amenințare. În cadrul dosarului penal, după înregistrarea plângerii penale, au fost citate, în vederea audierii, atât persoana vătămată, cât și persoana acuzată. În fața organelor de Poliție, persoana vătămată a precizat că nu dorește să dea declarații la acel moment, întrucât intenționează să se înțeleagă cu fostul concubin. De asemenea, fiind întrebată dacă poate propune persoane care să confirme cele susținute, menționate în plângere sau dacă are alte probe, a spus că nu deține astfel de probe.

Mirela Vaida: (...) Legat de aceste retrageri ale plângerilor de către victimă. N-ar trebui, poate, să nu mai fie luate în considerare, tocmai pentru că ele se fac la presiunea agresorului, care spune: dacă nu îți retragi plângerea, te omor și pe tine și pe copilul tău. Păi, tu, mamă, ce faci? Normal că te duci de ochii lui și retragi plângerea.

De asemenea, în ceea ce privește încălcarea art. 64 alin. (1) lit. a) din Codul audiovizualului, radiodifuzorul nu a asigurat o distincție clară între fapte și opinii, având în vedere că unele afirmații ale moderatoarei nu pot fi considerate informații punctuale, opinii sau judecăți de valoare, în condițiile în care acestea îmbracă forma unor acuzații factuale, susceptibile de demonstrare, ori care întăresc sau aprobă acuzații aduse de interlocutori, situație de natură a afecta imparțialitatea de care trebuia să se bucure tratarea subiectului adus în atenția publicului

La aplicarea sancțiunii, Consiliul a avut în vedere faptul că dreptul la liberă exprimare nu este unul absolut și că exercitarea acestui drept în cadrul emisiunilor monitorizate s-a făcut într-un mod excesiv și nerezonabil, contrar bunei-credințe, considerând că, în speță, prioritar pentru radiodifuzor a fost ratingul emisiunii și nu respectarea normelor legale în materie.

Libertatea de exprimare, ca principiu fundamental al statului de drept, presupune respectarea normelor de drept interne și internaționale care garantează tuturor persoanelor dreptul de a se manifesta potrivit propriilor opțiuni. Aceste opțiuni nu pot leza, însă, drepturile altor membri ai colectivității.

De asemenea, alin. (2) a art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului prevede că exercitarea libertății de exprimare comportă îndatoriri și responsabilități, putând fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege care constituie măsuri necesare într-o societate democratică pentru a garanta protecția reputației sau a drepturilor altora.

Curtea de la Strasbourg a statuat că exercitarea libertății de exprimare include obligații și responsabilități, a căror întindere depinde de situație, iar garanția oferită de art. 10 din Convenție este subordonată condiției ca cei interesați să acționeze cu bună credință, cu respectarea deontologiei jurnalistice (*Radio France și alții c/Franței; Colombani și alții c/Franței; Bladet Tromsø și Stensaas c/Norvegiei, Cumpănă și Mazăre c/Romaniei; Stângu și Scutelnicu c/României*).

Față de aceste aspecte, ținând cont de criteriile de individualizare a sancțiunii prevăzute la art. 90 alin. (4) din Legea audiovizualului, respectiv în raport de gravitatea

faptelor reținute în sarcina radiodifuzorului, precum și de sancțiunile aplicate anterior, pe parcursul ultimului an (respectiv radiodifuzorul a fost sancționat cu cinci (5) somații publice pentru încălcarea prevederilor din domeniul audiovizual referitoare la protecția copiilor și la informarea corectă a publicului, prin Deciziile nr. 117/27.05.2021, 557/24.09.2020, 605/21.10.2020, 623/03.11.2020, 656/16.11.2020, precum și cu un număr de patru (4) amenzi în valoare totală de 30.000 lei), membrii Consiliului au votat, cu respectarea prevederilor art. 15 din aceeași lege, sancționarea radiodifuzorului cu amendă în cuantum de 150.000 lei.

În temeiul dispozițiilor art. 90 alin. (1) lit. h), alin. (2) și ale art. 91 alin. (1) și (3) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național al Audiovizualului adoptă următoarea

DECIZIE:

Art. 1. Radiodifuzorul S.C. ANTENA TV GROUP S.A. (licența audiovizuală nr. S-TV 03.13/19.12.1995 și decizia de autorizare audiovizuală nr. 169.4-6/22.11.2016 pentru postul ANTENA 1) se sancționează cu amendă în cuantum de 150.000 lei pentru încălcarea prevederilor articolelor 39 alin. (2), 42⁴ și 3 alin. (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale articolelor 64 alin. (1) lit. a) și 67 din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2. În conformitate cu prevederile art. 93 alin. (3) din Legea audiovizualului, prezenta decizie poate fi atacată direct la secția de contencios administrativ a curții de apel, fără a fi necesară formularea unei plângeri prealabile, în termen de 15 zile de la comunicare.

Art. 3. Potrivit dispozițiilor art. 93¹ alin. (1) și (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, radiodifuzorul are obligația de a transmite pe postul ANTENA 1, în următoarele 24 de ore de la comunicare, sonor și vizual, de cel puțin 3 ori, în intervalul orar 18.00 - 22.00, din care o dată în principală emisiune de știri, următorul text:

„Consiliul Național al Audiovizualului a sancționat cu amendă de 150.000 lei postul ANTENA 1, deoarece, edițiile din 22 decembrie 2020, 8 ianuarie și 17 mai 2021 ale emisiunii „Acces direct”, difuzate în intervalul orar 17.00-19.00, care au avut ca subiect violența domestică, au fost difuzate cu încălcarea art. 39 din Legea audiovizualului care prevede că protecția copiilor în cadrul serviciilor de programe se realizează, în principal, fie prin interdicția de a difuza programe sau subiecte care pot afecta grav dezvoltarea fizică, mentală și morală a copiilor, fie prin programarea acestora în intervale orare la care copiii nu au acces audio sau video la programele respective.

Având în vedere că subiectul emisiunilor a fost violența domestică, radiodifuzorul avea obligația să informeze publicul telespectator cu privire la existența numărului de telefon "Telverde destinat victimelor violenței domestice", astfel cum dispun prevederile art. 42 din Legea audiovizualului.

De asemenea, emisiunile au fost difuzate cu încălcarea dreptul la informare corectă a publicului, ceea ce contravine art. 3 din Legea audiovizualului, precum și cu nerespectarea obligației de a fi asigurată o distincție clară între fapte și opinii, astfel cum prevăd dispozițiile articolelor 64 și 67 din Codul audiovizualului.”

Vă atragem atenția că textul nu poate fi difuzat în calupuri de publicitate.

VICEPREȘEDINTE,

NICOLAIE BĂLAȘA SORESCU

Întocmit,
Serviciul juridic,
reglementări și relații europene
Șef serviciu, Dumitru Ciobanu